

KAKSI TODISTAJAA, osa 1

Jacques B. Doukhan: KAKSI TODISTAJAA Israel ja seurakunta puhuvat saman Jumalan puolesta (TV7 Kustannus, 2009, s.98)

HURMOSTA

Aina silloin, kun on kyseessä ylenmääräinen innostus asiaan, ollaan vaarallisella polulla, ollaan tekemisissä ”lumouksen ” kanssa. Näin oli galatalaisetkin johdettu pois evankeliumin terveestä opista:

”Oi te älyttömät galatalaiset! Kuka on lumonnut teidät, joiden silmäin eteen Jeesus Kristus oli kuvattu ristiinnaulittuna?” (Gal.3:1).

”Alkuvuodesta 2004 sain hyvältä ystävältäni, Timo Karpilta, lainaksi Jacques B. Doukhanin englanninkielisen kirjan Israel and the Church. Kesälomalla koin innoittavia hetkiä sitä lukiessani. Mitä pitemmälle kirjan lukeminen edistyi, sitä innostuneempi olin. Voiko tällaista tekstiä olla olemassa? Riemuissin! Päästyäni kirjan loppuun minut valtasi pakottava tunne: tämä kirja pitäisi saada suomeksi, jotta kaikilla maassamme olisi mahdollisuus lukea ja ymmärtää nämä asiat!” (emt.s.VII).

Kirjoittaja ja suomentajat ovat todennäköisesti toimineet hurmoksessa, ekstaasissa. Hurmokselle on ominaista kokonaisvaltainen lumoustilaan joutuminen ja myös se, että se helposti leviää. Toisaalta hurmoksella on kyky pitää uhrinsa rautaisissa kahleissa – **harvat siitä vapautuvat**. Kirjoittajat ovat tulen sytyttämiä, mutta tämä tuli merkitsee mielestäni ”väärää tulta Herran alttarilla”:

”Ja Aaronin pojat Naadab ja Abihu ottivat kumpikin hiilipannunsa ja virittivät niihin tulen ja panivat suitsuketta sen päälle ja toivat vierasta tulta Herran eteen, vastoin hänen käskyänsä” (3. Moos.10:1).

Luettuani tämän kirjan en itse kokenut sen sisältävän kovinkaan paljon ”sytyttävää ainesta”. Joudun kyselemään, onko kirjoittajalle koskaan kirkastunut kristinuskon ydin, onko hän koskaan ”syttynyt” kristinuskon suurista ja suorastaan fantastisista totuuksista?

HÄMMENNYSTÄ

Jos Doukhanin kirjan lukija ei ole syvälle Kristukseen ja Sanaan juurtunut, kirjoittaja professorin arvovallallaan johtaa hänet vääjäämättömästi harhaan. Kirja aiheuttaa kokeneessakin kristityssä helposti hämmennystä: mitä tämä on?

”Minua kummastuttaa, että te niin äkkiä käännytte hänestä, joka on kutsunut teidät Kristuksen armossa, pois toisenlaiseen evankeliumiin, joka kuitenkin ei ole mikään toinen; on vain eräitä, jotka hämmentävät teitä ja tahtovat vääristellä Kristuksen evankeliumin. (Gal.1:6-7).

KROKOTIILIN KYYNELEITÄ

”Tämä teos, joka ilmestyy suomeksi nimellä Kaksi todistajaa: Israel ja seurakunta puhuvat saman Jumalan puolesta, on Jeesukseen Messiaanaan uskovan juutalaisen tutkijan sydänverellä

kirjoitettu. Tämä vahva ilmaisuni kuvaa mielestäni parhaiten sitä taakkaa, jota Doukhan kantaa juutalaisten ja kristittyjen yhteydestä” (Alkusanat, s.VII).

Jos näin on, Doukhan vuodattaa kyyneleitään aivan turhaan; ne ovat ”krokotiilin kyyneleitä”. Miksi näin? Koska Paavali sanoo. SE ON JO TEHTY! Juutalaisten ja kristittyjen yhteys solmittiin pitkänäperjantaina Golgatalla; professori on kyyneleineen aivan liian myöhässä:

”Sillä hän on meidän rauhamme, hän, joka teki molemmat yhdeksi ja purki erottavan väliseinän, nimittäin vihollisuuden” (Ef.2:14).

Tässä on historiallinen dokumentti siitä, kuinka pakanoista tuli juutalaisia – kerta heitolla! Pakanat saivat Golgatan työn seurauksena Israelin kansalaisoikeuden.

”Jumala ei mielly kyyneliin, joilla yritetään ansaita se, mikä on jo Golgatalla valmiiksi tehty” (Niilo Tuomenoksa).

Samalla tuli solmituksi kiinteä yhteys juutalaisiin, tosin vain ”oikeisiin juutalaisiin”.

”Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen, eikä ympärileikkaus se, joka ulkonaisesti lihassa tapahtuu; vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus Hengessä, ei kirjaimessa; ja hän saa kiitoksensa, ei ihmisiltä, vaan Jumalalta” (Room.2:28-29).

LIHAN MUKAAN – HENGEN MUKAAN

Paavali tuo esille, että ”lihan mukaan syntynyt” on kautta aikain vainonnut ”Hengen mukaan syntynyttä”. Jako tältä pohjalta on ollut juutalaisten keskuudessa voimassa jo Iisakin ajoista lähtien. Tämän vihan dokumentti on myös ”Kaksi todistajaa” – kirja. Kirjoittajan katalysaattori on viha kristittyjä kohtaan!

”Ja te, veljet, olette lupauksen lapsia, niinkuin Iisak oli. Mutta niinkuin lihan mukaan syntynyt silloin vainosi Hengen mukaan syntynyttä, niin nytkin” (Gal.4:28-29).

IISAK JA ISMAEL KAMPPAILEVAT

Doukhan antaa tällä kirjalla ymmärtää, että käsiteltävä ongelma kulminoituisi kristittyjen ja juutalaisten suhteisiin. Tämä on kuitenkin harhaa. Olihan Jeesus juutalainen, olivathan apostolit juutalaisia, olihan Paavali juutalainen – nämä, jotka kaikki ovat tärkeitä ja keskeisiä henkilöitä kristinuskossa.

Doukhan näkee asian väärin. Ongelman ydin on aivan muualla; tässä ovat vastakkain: vanha liitto – uusi liitto, Ismael - Iisak, lain alla elävä – armosta elävä, kivisydän – lihasydän, uudestisyntymätön – uudestisyntynyt, Perkeleen lapsi – Jumalan lapsi.

Jos ja kun tästä on kysymys, Doukhanin yritys poistaa jännite on aivan turha ja tuomittu epäonnistumaan. Tältä pohjalta koko kirjakin on paperin ja musteen haaskausta.

KRISTILLISEN USKON PERUSOLEMUS

”Kristillinen` uskonto ei ollut heille (mm.Paavalille) mikään uusi uskonto, ei edes `yksi juutalaisuuden muoto`; se oli juutalaisuutta sanan varsinaisessa merkityksessä. Itse asiassa koska

he olivat juutalaisia, he omaksuivat 'kristillisen uskon', jonka he tunsivat perusolemukseltaan juutalaiseksi uskoksi" (18).

Kuinka Doukhan voi päätyä tällaiseen tulkintaan? Leimasihan Jeesuksen ja apostolien aikaa mitä ilmeisin ja mitä jyrkin vastakkainasettelu näiden kahden välillä. Stefanus ja muut alkukirkon marttyyrit olivat selviä ”maamerkkejä” tästä vastakkainasettelusta – ja myös ennen kaikkea Jeesuksen ristiinnaulitseminen. Mikä on muuttanut tämän asetelman 2000-vuoden aikana? Onko silloin hiertäneet ongelmat tänään poissa, vai ovatko ne edelleen voimassa? Selvää tosiasioiden ja historian vääristelyä!

OPILLISET EROAVAISUUDET

Juutalaiset olivat Vanhan testamentin ja vanhan liiton kansaa, jossa Mooseksen laki (Toora), oli ohjenuorana. Kristittyjen lähtökohta taas oli uusi liitto, jossa lain käskyt ovat kirjoitettuina sydämiin. Heidän johtotähtensä ei ole Mooseksen laki, vaan Kristuksen laki. Juutalaisuus on lakiuskonto, kristinusko taas armouskonto.

OTETTIINKO JEESUS VASTAAN?

Doukhan pyrkii vastoin Raamattua todistamaan, että juutalaiset suhtautuivat Jeesukseen myönteisesti. Raamattu kuitenkin sanoo yksiselitteisesti:

”Hän tuli omiensa tykö, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan” (Joh.1:11).

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 2

KAKSI TODISTAJAA

”Molempia todistajia tarvitaan, Israelia ja seurakuntaa – ei vain siksi, että ne vahvistavat toinen toisensa totuuden, vaan myös siksi, että kumpikin tuo mukanaan totuuden, ulottuvuuden, jonka toinen on jättänyt ottamatta huomioon tai yksinkertaisesti hylännyt. Ne tarvitsevat toinen toistaan, ne ovat toisiaan täydentäviä” (84).

Tämä on eräs näkökulma, mutta ei mielestäni oikea. Juutalaisuus edustaa vanhaa liittoa ja kristinusko uutta. Heillä on eri totuus. Jumala on tosin kummankin liiton takana, mutta liittojen antamisaika tuo valoa tähän kysymykseen. Vanha liitto oli Mooseksen liitto. Siinä annettiin Israelille lain taulut, joihin kansa sitoutui:

”Ja Mooses tuli ja kertoi kansalle kaikki Herran sanat ja kaikki hänen säädöksensä. Niin koko kansa vastasi yhteen ääneen ja sanoi: "Kaiken, mitä Herra on puhunut, me teemme" (2. Moos.24:3).

Jatkossa lain noudattaminen ei onnistunut hyvin; sitä rikottiin jatkuvasti ja se kärsi inflaation. Tapahtui samoin kuin liikenteessä: kun jatkuvasti kaikki ajavat ylinopeutta, laki menettää merkityksensä.

”Sillä mikä laille oli mahdotonta, koska se oli lihan kautta heikoksi tullut, SEN JUMALA TEKI, lähettämällä oman Poikansa syntisen lihan kaltaisuudessa ja synnin tähden ja tuomitsemalla synnin lihassa, että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen” (Room.8:3-4).

Jumala joutui antamaan uuden, paremman lain – tosin moitteen saattamana:

6. Mutta tämä taas on saanut niin paljoa jalomman viran, kuin hän on myös paremman liiton välimies, liiton, joka on paremmille lupauksille perustettu.

7. Sillä jos ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty sijaa toiselle.

8. Sillä MOITTIEN HEITÄ hän sanoo: "Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton,

9. en sellaista liittoa kuin se, jonka minä tein heidän isäinsä kanssa silloin, kun minä tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta. Sillä he eivät pysyneet minun liitossani, ja niin en minäkään heistä huolinut, sanoo Herra.

10. Sillä tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa näiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä, ja kirjoitan ne heidän sydämiinsä, ja niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. (Hebr.8:6-10).

Juutalaiset edustavat vanhaa ja kristityt uutta. Mielestäni **nämä eivät ole tasavertaisia Jumalan todistajia**. Aina viimeksi tehty laki ja liitto voittaa edellisen, menee sen edelle ja korvaa sen. Kaikkivaltias Jumala ei katsone suopeasti ryhmää, joka vaahtoa vanhan liiton puolesta, vaikka uusi on jo kauan ollut voimassa. Näkisin, ettei vanhan kannattajilla ole enää todistusvoimaa. Molemmat eivät edusta totuutta – jälkimmäinen uusi liitto on totuuden äänitorvi. Vanhan liiton edustaja edustaa ”menneen talven lumia”. Uuden lain tullessa vanhan voimassaolo lakkaa – näin minun maalaisjärkeni sanoo.

KUMPI ON SUUREMPI MOOSES VAI JEESUS?

Ei ole vaarallista hylätä vanhempi laki uuden hyväksi. Päinvastoin vanhaa hengissä kouristusenomaisesti pitävä voidaan katsoa rikolliseksi. Toisaalta: jos Mooses sai ”ylhäältä” sanoman Jumalalta, kristinusko sai ”ylhäältä” Jumalan Pojan!

”Me tiedämme Jumalan puhuneen Moosekselle, mutta mistä tämä on, sitä emme tiedä” (Joh.9:29).

”Hän, joka ylhäältä tulee, on yli kaikkien. Joka on syntyisin maasta, se on maasta, ja maasta on, mitä hän puhuu; hän, joka taivaasta tulee, on yli kaikkien” (Joh.3:31).

MESSIAANINEN JUUTALAINEN

Mielestäni messiaaninen juutalainen eroaa ”tavallisesta” siinä, että hän on tullut uskoon – kristilliseen uskoon. Hän on liittynyt Hyvän Paimenen maailmanlaajuiseen laumaan ja pelastettujen joukkoon. Hän on löytänyt Jeesus-tien. Hän on päässyt samalle tielle, jota kristityt kulkevat. Jeesuksen ristin kautta hän on myös löytänyt (elimellisen) yhteyden pakanakristittyihin, Ef.2:14. Hän on ”Kristuksen ruumiin jäsen”:

”Mutta te olette Kristuksen ruumis ja kukin osaltanne hänen jäseniänsä” (1. Kor.12:27).

Uskoontullut juutalainen on myös ”totisena oksana Kristus-viinipuussa”, yhdessä pakanakristittyjen kanssa:

”Minä olen viinipuu, te olette oksat. Joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, se kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua te ette voi mitään tehdä” (Joh.15:5).

Yhdessä pakanakristittyjen kanssa hän on myös päässyt osalliseksi ”öljypuun mehevästä juuresta”:

”Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta” (Room.11:17).

MESSIAS EI OLE VIELÄ TULLUT

”Viimekädessä mashiah (Kristus) kuvataan Raamatussa ihanteellisena Daavidin kuninkaana, joka tuo muutoksen, rauhan ja pelastuksen Israelille ja maailmalle. Tästä syystä juutalaisten mielestä Messias ei ole vielä tullut. Häntä odotetaan tulevaisuudessa” (80).

Tämä oli yllätys. Olin aina ajatellut, että nimenomaan messiaaninen juutalainen tunnustaa Jeesuksen Messiaaksi, johon VT viittaa. Jeesus ei siis kelpaa Messiaaksi, vaikka hän on Jumalan Poika! Kovat on vaatimukset.

KAKSI RIISUJAA

1. Liberaaliteologia yrittää riisua Jeesuksen jumalallisesta puvustaan tekemällä hänestä ”tavallisen ihmisen”.

2. Doukhan pyrkii riisumaan Jeesuksen – tekemällä hänestä ”tavallisen juutalaisen”. Doukhan näkee paljon vaivaa valjastaakseen Jeesuksen juutalaisuuden vankkureiden vetäjäksi. Jeesuksesta tehdään ”juutalaisuuden juoksupoika”. Jeesus ei enää ole Jumalan ainosyntyinen Poika, vaan **hänet istutetaan samalle penkille Aabrahamin, Mooseksen ja Elian kanssa!** Jeesus on ”juutalaisuuden jatke”. Jeesus tungetaan tiukasti juutalaisuuden raameihin. Hänet sidotaan juutalaisuuden köysiin. Jeesus laitetaan juutalaisiin kapaloihin.

JEESUS JA JUUTALAIUUUS

1. Jeesuksen kaksi syntyperää

Jeesus oli juutalainen. Hänen sukuluettelonsa (Matt.1:1-17) kertoo tämän. Jeesus itsekin tunnustautuu juutalaiseksi, Joh.4:22. Hän oli juutalainen ”lihan mukaan”. Mutta hänellä oli sekä inhimillinen että jumalallinen syntyperä – näin ei ollut yhdenkään VT:n profeetan suhteen. Doukhan valitettavasti pysähtyy vain inhimilliseen (juutalaiseen) syntyperään. Hän näkee jaloksi tehtäväkseen ainoastaan todistaa Jeesuksen juutalaisuutta – **ei hänen jumalallisuuttaan**. Raamattu taas keskittyy kuvaamaan Jeesuksen jumalallista puolta – juutalaisuus taas jää sivumaininnan (tosin välttämättömän) asteelle. Jeesus on juutalainen, mutta hän ei pelasta meitä juutalaisena, vaan JUMALAN POIKANA!

2. Jeesuksen suhde VT:n

Jeesus selkeästi toi esille, että VT kertoo hänestä. Mutta samalla hän haluaa tehdä selväksi, ettei hän ole ”eräs VT:n profeettojen kollega” ja samalla tasolla Aabrahamin, Mooseksen ja Elian kanssa, vaan verrattomasti heitä parempi, jalompi ja ylempi. Jeesus on sidottu siten VT:n, että se

kauttaaltaan todistaa hänestä ja hänen maailmaan tulostaan. Jeesus on Raamatun keskus. Jeesus on myös VT:n keskeisin hahmo. Koko Raamattu tähtää Jeesukseen. Raamattu on ”Jeesus albumi”. Raamatun jokaisesta jakeesta kulkee polku Golgatalle. Vanhan Testamentin ”suuruuksien” suuruus on Jeesuksen esiintuomisessa ja Jeesuksen esikuvana olemisessa – muuta suuruutta heillä ei ole. He ovat kaikki alisteisia Kristukselle! Vanhan Testamentin profeettojen arvokas tehtävä on viitata Kristukseen – he saavat arvonsa ainoastaan Kristuksesta käsin. Johannes Kastaja puhuu kaikkien VT:n profeettojen suulla. Hän ilmaisee VT:n profeettojen suhteen Kristukseen:

”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh.1:29).

”Hänen tulee kasvaa, mutta minun vähetä” (Joh.3:30).

Samalla kun Jeesus sitoutui VT:n opetukseen hän sanoi niiden kauttaaltaan kertovan Hänestä. Hän näki näiden arvon pelkästään itsestään käsin. Jeesuksen julistuksessa oli voimakas ”itsekeskeinen luonne”. Jeesus ei millään muotoa sanoutunut irti VT:sta, mutta hän sanoi: VT KUVASI KAIKILTA OSIN HÄNTÄ ITSEÄÄN! VT:lla ei ole siis ”itseisarvoa”, vaan sen arvo määräytyy Kristuksesta käsin. Jos VT:stä otetaan Kristus pois, se tyhjänä säkkinä lyyhistyy kasaan!

Jeesuksen mukaan juutalaiset panivat väärin toivonsa Moosekseen – he olivat tulkinneet Moosesta väärin. **Mooses ei ole heidän puolellaan, vaan heitä vastaan.** Heidän tulkintansa Mooseksen puheesta oli väärä siksi, että he hylkäsivät ”Kristus-keskeisen tulkinnan”, joka on ainut oikea VT:n profeettojen tulkintatapa.

Tänäänkin Moosesta luettaessa juutalaiset eivät huoli Jeesusta opettajakseen. He mieluummin tutkivat VT:a ilman Jeesuksen apua. He eivät löydä VT:sta Jeesusta (eivät välttämättä edes Jes.53:sta); tässä he lyövät kättä liberaaliteologien kanssa.

Juutalainen, joka ei tunnusta Jeesusta myös VT:n keskushenkilöksi, on ”sokea opettaja”. Toistuvasti Jeesus kohdisti tämän syytöksen aikansa juutalaisiin opettajiin, Matt.23:16-26-

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 3

”MUTTA MINÄ SANON TEILLE”

Jeesus selkeästi tulkitsi uudella tavalla VT:n tekstiä ja samalla tuomitsi väärän tulkinnan. Hän samalla myös selkeästi asetti oman oppinsa VT:n opin ja isien perinnäissääntöjen tilalle:

”Te olette kuulleet sanotuksi vanhoille: 'Älä tapa', ja: 'Joka tappaa, se on ansainnut oikeuden tuomion'. Mutta minä sanon teille”...(Matt.5:21-44).

MISTÄ SUUNNASTA VALOA?

KRISTITYT valaisevat VT:a Uudesta Testamentista ja Jeesuksesta käsin. JUUTALAISET taas pyrkivät tuomaan valoa UT:n VT:sta ja juutalaisuudesta käsin. Juutalaiset eivät ymmärrä, että Jeesus on koko maailman valo (Joh.8:12; Apt.13:47) ja samalla myös Raamatun valo ja Herra.

Juutalaisuudella ei ole omaa Kristuksesta erillistä valoa. Ilman Kristus-valoa VT:kin on pimeä kirja. Juutalaiset riistävät Jeesukselta Jumalan Pojan arvon ja kunnian.

JEESUS ON JUMALAN POIKA – JUMALAN PILKKAA

Jeesus antoi ymmärtää, että hänen suhteensa Jumalaan oli täysin erilainen kuin kenenkään muun – lukuunottaen myös VT:n profeetat. Toistuvasti hän toi esille, että hän oli Jumalan Poika – tämä taas oli juutalaisille suuri pahennus ja kauhistus: Nasaretin mies asettui heidän profeettojensa yläpuolelle. Tätä ei voinut sietää; tämä oli jumalanpilkkaa:

”Sentähden juutalaiset vielä enemmän tavoittelivat häntä tappaaksensa, kun hän ei ainoastaan kumonnut sapattia, vaan myös sanoi Jumalaa Isäksensä, tehden itsensä Jumalan vertaiseksi” (Joh.5:18).

”Juutalaiset vastasivat hänelle: ”Hyvän teon tähden me emme sinua kivitä, vaan jumalanpilkan tähden, ja koska sinä, joka olet ihminen, teet itsesi Jumalaksi” (Joh.10:33).

JEESUS ON SUUREMPI - YLIVERTAINEN

Jeesusta ei saa koskaan alistaa VT:n profeettojen kastiin. Teologiamme on terve ja oikea vain siinä määrin, kun se keskittyy ja kulminoituu Kristukseen. **Muutoin turmelemme koko kristinuskon.** Hän on suurempi, hän on enemmän. Jeesus oli synnitön ja tässä mielessä täysin erilainen kuin kaikki muut ihmiset maailmassa – myös VT:n profeetat.

JEESUS ON TIE – AINUT TIE

Jeesus on ainut tie pelastukseen – sekä pakanoille että juutalaisille. **KAKSI TODISTAJAA** pyrkii tuomaan esille **kaksi tietä, kristillisen ja juutalaisen**. Tämä on harhaa. Toisaalta halutaan jopa mitätöidä kristillinen vaihtoehto ja vaaditaan juutalaiselle tielle yksinoikeutta edustaa pelastuksen tietä. Kristittyjä kehoitetaan toistuvasti ”palaamaan juurilleen”. Kristityt ovat Doukhanin mielestä harhautuneet, lähteneet pois yhteiseltä oikealta tieltä. Paavalilla taas on toinen tieto:

”Sillä minä en tahdo, veljet - ettette olisi oman viisautenne varassa - pitää teitä tietämättöminä tästä salaisuudesta, että **Israelia on osaksi kohdannut paatumus** - hamaan siihen asti, kunnes pakanain täysi luku on sisälle tullut” (Room.11:25).

Kuinka paatumuksessa oleva kansa voi syyttää toista harhautumisesta??? Edelleen: onko paatumuksessa olevan parannussaarna ja tien näyttäminen uskottava?

KAKSI JUUTALAISTA

Juutalaisuuden ja kristinuskon jännite pyritään kulminoimaan Moosekseen ja Jeesukseen. Mooses hilataan näin Jeesuksen rinnalle olemaan juutalaisuuden symbolina, samoin kuin Jeesus edustaa kristinuskoa. Molemmat ovat Jumalan lähettämiä; voiko toisella olla mitään ylilyöntiasemaa toiseen nähden? Jeesus on kristittyjen Jumalan lähettäjä, Mooses taas juutalaisten. Emmekö voisi julistaa nämä molemmat täysivaltaisiksi Jumalan lähettäviksi tasavertaisuuden pohjalta? Tässä avautuisi samalla yhteys näiden kahden uskonnon välille. Onhan Mooseksen puolella painavia argumentteja: isät, Toora ym.

”Kun nämä kaksi todistajaa, Israel Zangwillin ’kaksi juutalaista’, kuuntelevat toinen toistaan saman Jumalan äänenä – silloin lopultakin Jumalan ääni tulee kuulluksi” (s.85).

”Olivatko Jeesus ja Mooses todella yhteen sovittamattomat” (s.XI). ”Israel ja seurakunta todistavat saman Jumalan puolesta, keskinäisistä jännitteistään huolimatta” (takakansi).

JEESUS ON KRISTINUSKON YDIN

Kristinusko keskittyy Kristukseen. Kristinusko kulminoituu häneen. Siitä se lähtee ja siihen se palaa. Kristinusko on ”henkilöuskonto”. Se seisoo ja kaatuu yhden henkilön Jeesuksen Kristuksen mukana. Kristinusko = Kristus. Kaikki kristinuskon rakenteet saavat alkunsa Kristuksesta. Mistään muusta se ei tarvitse rakennustarvikkeita. **Mitä parempi kristitty, sitä enemmän hän on juurtunut Kristukseen.** Kaikki lisärakenteet heikentävät tulosta. Ei ole riittämiin, että me tunnustamme Kristuksen, vaan meidän tulee tunnustaa myös hänen arvovaltansa (ylivertaisuutensa).

APOSTOLIEN OPETUS TIESTÄ

Paavali ja Pietari eivät suostuneet räätälöimään juutalaisille omaa pelastustietä, vaan he sanoivat, ”ettei ole yhtään erotusta” – kaikki ovat samalla viivalla. Jumalalla ei ole suosikkeja.

”Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: ”Nyt minä totisesti käsitän, ettei Jumala katso henkilöön, vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen” (Apt.10:34-35).

”Tässä ei ole erotusta juutalaisen eikä kreikkalaisen välillä; sillä yksi ja sama on kaikkien Herra, rikas antaja kaikille, jotka häntä avuksi huutavat” (Room.10:12).

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 4

GENEETTISELLÄ JUUTALAISUUDELLA PRÖYSTÄILEVÄT OVAT LIHALLISIA

”Sitten vielä, veljeni, iloitkaa Herrassa! Samoista asioista teille kirjoittaminen ei minua kyllästytä, ja teille se on turvaksi. Kavahtakaa noita koiria, kavahtakaa noita pahoja työntekijöitä, kavahtakaa noita pilalleleikattuja. Sillä oikeita ympärileikattuja olemme me, jotka Jumalan Hengessä palvelemme Jumalaa ja kerskaamme Kristuksessa Jeesuksessa, EMMEKÄ LUOTA LIHAAN (Fil.3:1-3).

VAILLINAINEN KRISTINUSKO?

Kirjoittaja (Doukhan) antaa ymmärtää, että Jeesus, Paavali ja muut apostolit olivat juutalaisia, heidän oppinsa oli myös juutalainen. Heidän oppinsa ei kuitenkaan ollut juutalainen, vaan kristillinen. Tähän liittyy kiinteästi se, että he tulkitisivat VT:a ”Kristus-keskeisesti” – näin eivät juutalaiset tee! Doukhan suosittaa oman harhaisen väitteensä pohjalta kristityille juurilleen palaamista. Kristinuskoa tulisi ”terästä” juutalaisuudella. Periaatteessa tässä on esillä galatalaisten ongelma: Riittääkö yksin kristinusko vai tarvitaanko lisuketta juutalaisuudesta (so. ympärileikkaus)? Paavalin vastaus lisukkeeseen oli ehdoton EI:

”Te olette joutuneet pois Kristuksesta, te, jotka tahdotte lain kautta tulla vanhurskaiksi; te olette langenneet pois armosta” (Gal.5:4).

HISTORIAN UUELLEEN TULKINTA

Kirjassa tuodaan kristinuskon ja juutalaisuuden suhteen esille tulkinta, jolla tahdotaan kumota perinteinen vuosituhantinen näkemys. Se, mikä on näiden kahden uskonnon suhteen ollut tähän asti itsestäänselvyys, pyritään saattamaan epäilyksen alaiseksi. Tosin jo kirjan Alkusanoissa oli ”myrskyvaroitus”:

”Kirjan esittämät asiat olivat niin ”radikaaleja”, ettei tiedossani ollut mitään kristillistä kustantajaa, jolle rohkenisin ehdottaa kirjan kääntämistä ja kustantamista” (s.VII).

Radikaalius liittyi lähinnä juuri historian uudelleen tulkintaan. Tämä on tunnetusti rohkea teko kirjoittajalle, mutta sen pitäisi myös lukijan kohdalla sytyttää ”punainen valo” – historian uudelleen tulkinta on aina ”kova juttu”.

JUUTALAISTEN RISTIRETKI

Kaksi todistajaa on voimakas hyökkäys kristinuskoa vastaan. Tähän asti on yleisemminkin kristinuskko mielletty Jumalan ilmoituksen esiintuojaksi. Tässä kirjassa tuon ”kunnian” jakajiksi pyrkivät myös juutalaiset. He eivät suostu sovinnolla luovuttamaan sitä yksin kristinuskolle. Tässä vaiheessa he pyrkivät vain olemaan yhtenä jakomiehenä – tosin merkittävänä sellaisena, mutta samalla on havaittavissa myös pyrkimystä ilmoituksen kokonaan omimiseen juutalaisten haltuun. Ja perusteitakin löytyy: Toora, juutalainen Jeesus, juutalaiset apostolit jne. Kirjassa tuodaan esille yhteysajatus, mutta sen pitäisi toteutua juutalaisilla ehdoilla: **tulkaa meille!**

PERUSVIRHE

Jää epäselväksi, kenen nimissä Doukhan pyrkii viime kädessä pyrkiin esiintymään, hengellisen vaiko luonnollisen Israelin nimissä? Minusta hän taittaa peistä yleensä juutalaisuuden puolesta. Hän joka tapauksessa unohtaa raamatullisen ilmoituksen Israelin nykytilanteesta: ISRAEL ON PAATUMUKSESSA. Hän yrittää hehkuttaa ylenmäärin saadakseen paatuneeseen, rampaan ja kuolleeseen Israeliin elinvoimaa. Doukhan on liikkeellä ”lihan aseina”. Hän ei kunnioita Jumalan aikataulua eikä malta odottaa paatumuksen päättymistä. Israel joutuu vielä syvään koettelemukseen ennen kuin se on kykenevä olemaan kansojen tiennäyttäjänä. Israel tullaan riisumaan omavoimaisuudestaan ja vasta tämän jälkeen sille avautuu uusi elämä ja uusi tulevaisuus: **”Ja kun on loppunut pyhän kansan käden murtaminen, silloin kaikki nämä täyttyvät”** (Dan.12:7; K.O Syväntö).

TEOLOGIN LAUSUNTO

Professori FRANZ PIEPER, joka on laajoissa teologisissa piireissä arvostettu ja hyväksytty, kirjoittaa pätevää tekstiä kristinuskon suhteesta muihin uskontoihin:

”Kristilliselle kirkolle annettu lähetyskäsky (Matt.28:19, vrt. myös Ps.2:8; 72:8 jne.) on luonteeltaan kauttaaltaan universaalinen ja kieltää näin ollen kaikilta muilta uskonnoilta olemassaolon oikeutuksen. Siihen liittyy perustelu, että kaikki uskonnot kristinuskoa lukuun ottamatta jättävät ihmiset pimeyteen ja saatanan valtaan (Apt.26:18) (Pieper, Kristillinen dogmatiikka, s.7).

Mitä Pieper painokkaasti sanoo, koskee tietysti myös juutalaisuutta. Onhan selvää, että jos Kuningasten Kuningas (Jeesus Kristus) antaa käskyn (lähetykskäsky, Matt.28:18-20), ne jotka lähtevät antamaan muita tälle vastakkaisia käskyjä, ovat kapinoitsijoita ja Jumalan vihan alaisia.

PAAVALI JA JUUTALAISSUUS

Doukhan myöntää Paavalin erikoisaseman kristillisessä teologiassa: ”Paavalin (ensimmäisen kristillisen` teologin) ja lopulta koko Uuden testamentin opetus oli pohjimmiltaan juutalaista” (emt. s.12).

Tämä väite Paavalin teologian sisällöstä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. Paavali ei hehkuttanut juutalaisuuden puolesta. Hän luki sen (monen muun asian mukana) roskaksi, tappioksi – jopa ”sonnaksi”, Fil.3:7-8. Mikä oli Paavalin suhde aikansa juutalaisuuteen, se tulee mielestäni riittävän selkeästi esille lukuisista Apostolien tekojen kohdista. Kääntymyksensä jälkeen Paavalista tuli oitis juutalaisten verivihollinen. Paavali ja juutalaiset eivät lainkaan sopineet yhteen – he olivat kuin tuli ja vesi. Paavali ei tosiaan ollut juutalainen teologi, vaan kristillinen teologi! **Jos hänen teologiansa olisi edustanut juutalaista oppia, hänet olisi hyväksytty juutalaisten piireissä** – nyt häntä vainottiin kuolemaan saakka!

JEESUS JA JUUTALAISSUUS

Jeesus ei sanoutunut irti perinteisestä juutalaisesta opista, hän hyväksyi sen ja pitäytyi siihen, **mutta hänen tulkintansa poikkesi siitä ratkaisevasti**: minusta kirjoitukset todistavat! Tämän tähden hän oli juutalaisten ensimmäisten miesten kanssa jatkuvasti ”napit vastakkain”. Jeesuksen yllä oli jatkuvasti juutalaisten ”tappouhka”:

”Minä tiedän, että te olette Aabrahamin jälkeläisiä; mutta te tavoittelette minua tappaaksenne, koska minun sanani ei saa tilaa teissä” (Joh.8:37).

Jeesus (samoin kuin Johannes Kastaja ja Paavali) ruoski säälimättä Jumalan valittua kansaa – rautaruoskalla:

”Te olette isästä perkeleestä, ja isänne himoja te tahdotte noudattaa. Hän on ollut murhaaja alusta asti, ja totuudessa hän ei pysy, koska hänessä ei totuutta ole. Kun hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omaansa, sillä hän on valhettelija ja sen isä” (Joh.8:44).

Myös Stefanuksen suhde juutalaisuuteen oli jännitteinen:

51. Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämeltä ja korvilta, aina te vastustatte Pyhää Henkeä - niinkuin teidän isänne, niin tekin.

52. Ketä profeetoista eivät teidän isänne vainonneet? He tappoivat ne, jotka ennustivat sen Vanhurskaan tulemistä, jonka kavaltajiksi ja murhaajiksi te nyt olette tulleet,

53. te, jotka enkelien toimen kautta saitte lain, mutta ette sitä pitäneet.” (Apt.7:51-53).

KUKA SURMASI JEESUKSEN?

Jeesus pyritään kuvamaan juutalaisten ystäväksi, mutta ohi ristin. Veren tie ohitetaan. Juutalaiset eivät muka olleet syypäitä Jeesuksen kuolemaan. Tämä väite tuskin olisi mennyt läpi 2000 vuotta sitten.

Doukhan näkee paljon vaivaa pestäkseen Pilatuksen tavoin juutalaisten kädet Jeesuksen verestä – turhaan. Turhaan kahdestakin syystä. 1) Historia todistaa toista. 2) Jeesuksen ristinkuolema on myös juutalaisten ainut toivo ja pelastus – kunhan he nöyrytyvät syyllisen paikalle. Doukhan lähtee tässä suorastaan **valheen tielle**.

Historian uudelleen kirjoitus ilmenee voimallisemmin luvussa Juutalaiset ristin äärellä (ss.20ss.). Tässä pyritään tekemään tyhjäksi se historiallinenkin totuus, että juutalaiset olisivat surmanneet Jeesuksen: ”vain pieni vähemmistö juutalaisia oli asiassa mukana” (s.20). Tämä väite on helppo kumota.

Jos juutalaiset ovat syyttömät Jeesuksen kuoleman suhteen, silloin he jäävät myös pelastuksen ulkopuolelle – he eivät tarvitse Jeesusta. Doukhan on näin tekemässä kansalleen ”karhunpalvelusta”.

ISRAEL ON SYYLLINEN

1. Suunnitelman täytäntöönpano. Kuten edellä on osoitettu, Jeesuksen surmaaminen ei ollut mikään jonkun terroristiryhmän äkillinen päähänpisto, vaan se oli pitkään harkittu murha, **jossa kansa johtajineen teki tiivistä yhteistyötä**. On loogista, että vuosien suunnitelma laitetaan ennen pitkää täytäntöön.

2. Kansa valitsee johtajansa. Kirjoittaja yrittää vierittää teloituksen johtajien niskoille. Tämäkään ei onnistu. ”Vakka kantensa valitsee.”

3. Kansa huusi: ”Ristiinnaulitse”

”Mutta ylipapit kiihoittivat kansaa anomaan, että hän ennemmin päästäisi heille Barabbaan. Ja Pilatus puhui taas heille ja sanoi: ”Mitä minun sitten on tehtävä hänelle, jota te sanotte juutalaisten kuninkaaksi?” Niin he taas huusivat: ”Ristiinnaulitse hänet!” (Mark.15:11-13).

4. Raamattu todistaa. Raamattu todistaa vääjäämättä, että Israelin kansa oli Jeesuksen teloituksen takana.

”Te kielsitte Pyhän ja Vanhurskaan ja anoitte, että teille annettaisiin murhamies, mutta elämän ruhtinaan te tapoitte; hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja me olemme sen todistajat. (Apt.3:14-15).

5. Teloitusryhmän koostumus. Jeesuksen teloitusryhmässä oli kattava edustus sekä pakanoita (Pilatus, roomalaiset sotilaat) että juutalaisia (ylipapit ja kansa). Kaikki nämä toimivat hyvässä yhteistyössä surmataksaan Jumalan Pojan. Kun väitetään juutalaisten olevan syyttömät, syyllistytään tosiasioiden vääristelyyn ja **lähdetään kirjoittamaan historiaa uusiksi**. Perinteinen näkemys juutalaisten syyllisyydestä pitää yhtä tosiasioiden kanssa.

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 5

TIET EROAVAT

1. Kristinusko on parempi

Doukhan näkee syyn välirikoon kristityissä. ”*Aluksi tämä hylkääminen oli luonteeltaan vain teologinen. Se muodostui käsityksistä, jotka ilmaisivat kristinuskon uuden sanoman paremmuutta vanhaan juutalaiseen uskoon verrattuna*” (34).

Tämähän on fakta; uusi liitto oli verrattomasti vanhaa liittoa parempi ja kristinusko juutalaisuutta parempi. Tähän kysymykseen paneutuu nimenomaan Hebrealaiskirje.

Edvin Wirén kirjoittaa: ”*vaikuttivat juutalaisuuden rikas historia ja sen juhlallinen jumalanpalvelus erittäin puoleensavetävästi juutalaisuudesta kääntyneisiin kristittyihin. Heissä oli käymässä taistelu uuden ja vanhan välillä...uhkasi vaara, että he luopuisivat uskostaan Jeesukseen ja palaisivat takaisin juutalaisuuteen. Heidän tilansa oli vaarallinen*” (Edvin Wirén, Kun hän avasi kirjan, ss.392-393).

2. Lain hylkääminen

”*Kun kristityt hylkäsivät lain, juutalaiset eivät myöskään voineet olla avoimia kristilliselle sanomalle*” (35).

Tässä Doukhan paljastaa täydellisen tietämättömyytensä kristinuskosta, jopa eräistä sen keskeisimmistä asioista. **Kristinusko ei suinkaan hylkää lakia**, vaan pelastumisen lain kautta.

1) Jeesus opettaa suhteestaan lakiin:

”*Älkää luulko, että minä olen tullut lakia tai profeettoja kumoamaan; en minä ole tullut kumoamaan, vaan täyttämään. Sillä totisesti minä sanon teille: kunnes taivas ja maa katoavat, ei laista katoa pieninkään kirjain, ei ainoakaan piirto, ennenkuin kaikki on tapahtunut*” (Matt.5:17-18).

2) Jeesus täytti lain ristillä viimeistä piirtoa myöten:

”*Kun nyt Jeesus oli ottanut hapanviinin, sanoi hän: "Se on täytetty", ja kallisti päänsä ja antoi henkensä*” (Joh.19:30).

3) Apostolit opettavat, että Mooseksen laki tulee ylen määrin täytetyksi ”Kristuksen laella”

”*Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi"* (Gal.5:14).

4) Uskovat täyttävät lain:

Turvautumalla Jeesuksen ansioon uskovat pääsevät osalliseksi Jeesuksen lain täyttämisestä:

”*että lain vanhurskaus täytettäisiin meissä, jotka emme vaella lihan mukaan, vaan Hengen*” (Room.8:4).

Paavali (teologeista ensimmäinen) opettaa kirkkaasti lain merkityksestä pelastuksessa.

”Mutta me tiedämme, että kaiken, minkä laki sanoo, sen se puhuu lain alaisille, että jokainen suu tukittaisiin ja koko maailma tulisi syylliseksi Jumalan edessä... Teemmekö siis lain mitättömäksi uskon kautta? Pois se! Vaan me vahvistamme lain” (Room.3:19,31).

”Niinmuodoin on laista tullut meille kasvattaja Kristukseen, että me uskosta vanhurskaiksi tulisimme”(Gal.3:24).

JUMALA HYLKÄSI LAIN

Laki naulittiin ristille, teloitettiin: ”ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meitä vastaan ja oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin” (Kol.2:14).

Ristiinnaulitseminen merkitsi kaikilta osin ihmisen ja saatanan pahan tahdon toteutumista, mutta samalla se myös palveli Jumalan tarkoituksia. Ristillä riehuivat pahan voimat ja vallat, mutta siellä oli myös Jumalan koko asearsenaali käytössä ja toiminnassa.

Jumala naulitsi Jeesuksen kanssa meidän vastustajamme (lain = Tooran) ristiin. Meidän tehtävämme on nöyrästi ja kiitollisin mielin hyväksyä vastustajamme totaalinen kukistaminen. Ristiinnaulittu = Jumalan hylkäämä:

”Kristus on lunastanut meidät lain kirouksesta, kun hän tuli kiroukseksi meidän edestämme - sillä kirjoitettu on: "Kirottu on jokainen, joka on puuhun ripustettu" (Gal.3:13).

EI HÄVITTÄMISEN VIMMASSA

Mooseksen laki oli Jumalan kädestä lähtöisin; Jumala ei anna kättensä tekojen mennä hukkaan. Jumala hävittää entisen lain tehdäkseen tilaa uudelle, verrattomasti paremmalle: KRISTUKSEN LAKI ASTUU MOOSEKSEN LAIN TOORAN TILALLE!

LAIN AIKA OHI

Kristuksessa koitti lain suhteen uusi aika: ”Sillä Kristus on lain loppu, vanhurskaudeksi jokaiselle, joka uskoo” (Room.10:4).

RISTIINNAULITTU HAUDATAAN

Kristus vietiin hautaan, häneen mukanaan myös muut, jotka kuolivat ristillä hänen kanssaan mm. laki.

YLÖSNOUSEMUS

Pääsiäisaamuna tapahtui riemullinen ylösnousemus. Jeesus nousi ylös – uutena ja kirkastettuna. Laki koki myös ylösnousemuksen. Sekin sai uuden muodon ja uuden ruumiin. Se nousi ylös KRISTUKSEN LAKINA, RAKKAUDEN LAKINA. Mooseksen laki on poissa.

Juutalaiset etsivät Jeesuksen haudalta Mooseksen lakia, enkelit vastaavat: ”Ei hän (se) ole täällä, sillä hän (se) on noussut ylös” (Matt.28:6). ”Miksi te etsitte elävää kuolleitten joukosta?” (Luuk.24:5).

LAIN KAUTEEN PALAAMINEN

1. Voimakas hyökkäys Jumalaa ja Jeesusta vastaan.
2. Voimakas hyökkäys Kirjoituksia vastaan, jotka todistavat Jeesuksen ristinkuolemasta ja hänen elämäntyöstään.
3. Jeesuksen sovitustyön mitätöimistä ja hänen verensä maahan tallaamista:

”Joka hylkää Mooseksen lain, sen pitää armotta kahden tai kolmen todistajan todistuksen nojalla kuoleman: kuinka paljoa ankaramman rangaistuksen luulettekaan sen ansaitsevan, joka tallaa jalkoihinsa Jumalan Pojan ja pitää epäpyhänä liiton veren, jossa hänet on pyhitetty, ja pilkkaa armon Henkeä!” (Hebr.10:28-29).

4. Historian pyörän takaisin kääntämistä.
5. Palaamista VT:n pimeyteen.
6. Kiroukseen palaamista.
7. Meidän vastustajamme (lain) henkiinherättämistä.
8. Jo kuolleen aviopuolison (lain) uudelleen naimista. Perverssi meininki (Room.7:1-4).

KRISTUS JA MOOSES EIVÄT MAHDU SAMAAN SYDÄMEEN

VT esittää lain pelastustienä: ”Mutta laki ei perustaudu uskoon, vaan: ”Joka ne täyttää, on niistä elävä”. (Gal.3:12).

UT:n tie taas on armon tie: ”Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja - . ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi” (Ef.2:8-9).

Nämä ovat toisensa poissulkevia! Kristityt hylkäävät lain pelastustienä, mutta eivät elämän ojennusnuorana. Paavali puhuu selkeästi, että lain tie ei vie perille; rima on liian korkealla: ”Joka ne täyttää, on niistä elävä” (Gal.3:12). UT:n tie on ainut realistinen mahdollisuus, joka sen hylkää, hänellä ei ole taivastoivoa.

MIKÄ ON TOTUUS?

”Mikä tahansa itseisarvo totuudella saattoikaan olla, juutalainen ei voinut hyväksyä sitä, ellei se täyttänyt ikivanhaa mittaa: ’Pysykää laissa (toora) ja todistuksessa!’ Elleivät he näin sano, ei heillä aamunkoittoa ole” (Jes.8:20) (35).

”Totuus Messiaasta ei ole riittävä. Kuinka suuri, kaunis ja oikea tämä totuus saattaakin olla, jos se sattuu olemaan ristiriidassa Tooran kanssa, tuon ylhäältä Mooseksen kautta Israelille annettun ilmoituksen kanssa, silloin tätä totuutta ei pidetä Israelin Jumalalta tulleenä” (66).

Mutta tässähän kielletään uusi liitto, joka kumosi vanhan. Samoin tässä kielletään Jeesus Jumalan erikoisena ilmoituksena, joka oli synnyltään Jumalan poika ja myös itse SANA, Joh.1:1. Mooses nostetaan tässä Kristuksen yläpuolelle. Kaikki tehdään alisteiksi vanhan liiton ilmoitukselle ja Moosekselle. Voiko suurempaa harhaa enää olla? Juutalaiset saivat ”ylhäältä” TOORAN, mutta

kristityt saivat ”ylhäältä” JUMALAN POJAN. Kumpi saanti lie merkittävämpi? Kumpi asetetaan etusijalle?

VT:n totuus on TOORA. Juutalaisuus on ”yhden totuuden uskonto”.

UT:sta löydämme kaksi totuus-määritelmää.

1. Jeesus (persoona) on totuus: ”**Minä olen tie ja totuus ja elämä**” (Joh.14:6).
2. Raamattu (Jumalan sana) on totuus: ”**Pyhitä heidät totuudessa; sinun sanasi on totuus**” (Joh.17:17).

Toisaalta UT:ssa yhdistyy sekä persoona- että Sana - totuus: ”**Alussa oli Sana, ja Sana oli Jumalan tykönä, ja Sana oli Jumala**” (Joh.1:1).

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 6

KAHDEN HERRAN PALVELU

Kristuksen ja Mooseksen palvelu ei sovi yhteen; ne ovat kuin tuli ja vesi. Meillä on pelastus joko Kristuksen kautta tai lain kautta. Molemmat ei onnistu. Emme voi palvella lakia ja evankeliumia, Moosesta ja Kristusta.

LAKI VIE KIROUKSEN ALLE

”Kristittyjen lain hylkääminen pani alulle juutalaisten Kristuksen hylkäämisen...” (35).

Kristityt tosiaan hylkäsivät VT:n ja Siinain lain ”pelastuksen välineenä”. Toki laki siinä mielessä on pelastuksen väline, että se näyttää todeksi synnin (Joh.16:8; Room.3:19-20) ja on tätä kautta pakottamassa syntistä syntisen Vapahtajan luo. VT:n pelastuksen tie oli ”lain tie”, UT:n pelastuksen tie on ”armon tie”. Nämä ovat toistensa vastakohdat ja toisensa poissulkevat. Joka yrittää tekojen kautta pelastua, hänen käy huonosti:

LAKI (Toora) NAULITTIIN RISTILLE

Golgatalla ristiinnaulittiin: 1.Jeesus. 2.Ryöväri(1). 3.Ryöväri (2). 4. Saatana. 5. Synti. 6. LAKI. 7. Vanha ihminen. 8. Uskova maailmalle ja maailma uskovalle. 9. Kuolema.

”ja pyyhki pois sen kirjoituksen säädöksineen, joka oli meitä vastaan ja oli meidän vastustajamme; sen hän otti meidän tieltämme pois ja naulitsi ristiin” (Kol.2:14).

KUOLLUT AVIOPUOLISO

Ennen uskoontuloa ihminen on vanhan liiton ihminen; hän on ”naimisissa Mooseksen lain kanssa”. On sanottu, että jokainen ihminen on luonnostaan katolinen ja - juutalainen. Tässä viitataan siihen, että jokainen haluaa pelastua ja pyrkii pelastumaan omin avuin, lain kautta. Avioliitto lain kanssa on erittäin lujaa tekoa. Mutta tämä liitto täytyy murtaa, jos syntinen aikoo pelastua. Mikä on ratkaisu? **Avioliitto purkautuu vain kuoleman kautta.** Kun toinen puoliso kuolee, jäljelle jäänyt on vapaa menemään uuteen avioon, Room.7:1-4.

Raamattu kertoo, että laki on kuollut Kristuksen ristiinnaulitsemisen yhteydessä, Kol.2:14. Näin on avautunut syntiselle **tie uuteen avioon** ilman että perussääntöä rikotaan. Syntisellä on nyt mahdollisuus hylätä laki ja mennä uuteen avioon – Kristuksen kanssa.

KRISTUS ON LAIN LOPPU

Kun Jeesus kuoli ristillä pitkänäperjantaina ja huusi nuo valtavan vapauttavat sanat ”Se on täytetty”, niin samalla hetkellä temppelein suuri esirippu repesi ylhäältä alas asti kahtia kuvaten symbolisesti lain loppua ja armon aikakauden alkua, Matt. 27:51 ja Hebr. 9:11, 12. Lain aikakautena laki esti pääsyn kaikkein pyhimpään, armoistuinelle. Lain suhteen oli olemassa ehto: **"Joka ne täyttää, on niistä elävä"** (Gal. 3:12). Kristuksessa oli löytynyt lain täyttävä; Kristuksen kuoleman hedelmänä uskovat ovat vapautetut laista.

Koska Kristus täytti lain viimeistä piirtoa myöten, häneen uskovat ovat päässeet vapaiksi lain orjuudesta – muut ovat vielä lain orjuuden ja kirouksen alaisia.

LAITTOUUTTAKO?

Uskova ei ole Mooseksen lain valtapiirissä, mutta ei hän elä ilman lakiakaan; hän on KRISTUKSEN LAISSA. Kysymys on ”rakkauden laista”.

EI MOOSEKSEN LAIN KANSSA RISTIRIIDASSA

Uskovan vaeltaessa rakkaudessa hän samalla myös täyttää Mooseksen lakia – sen ytimen ja varsinaisen tarkoituksen:

”Näissä kahdessa käskyssä riippuu kaikki laki ja profeetat.” (Matt.22:40).

8. Älkää olko kenellekään mitään velkaa, muuta kuin että toisianne rakastatte; sillä joka toistansa rakastaa, se on lain täyttänyt.

9. Sillä nämä: "Älä tee huorin, älä tapa, älä varasta, älä himoitse", ja mikä muu käsky tahansa, ne sisältyvät kaikki tähän sanaan: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi".

10. Rakkaus ei tee lähimmäiselle mitään pahaa. Sentähden on rakkaus lain täyttämys. (Room.13:8-10).

”Sillä kaikki laki on täytetty yhdessä käskysanassa, tässä: "Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi". (Gal.5:14).

OJENNUSNUORA

Mooseksen laki ei ole uskovalle pakkopaita eikä kuristusköysi. Joka pyrkii Mooseksen lain täyttämiseen, hänestä tulee ulkokullattu fariseus. Hän ei lopulta luuloistaan huolimatta täytä sen kirjainta puhumattakaan sisällöstä. Uskovalle Mooseksen laki on ”elämän ojennusnuora”, jonka mukaan hän tahtoo elämänsä ojentaa. Uskova ei tee työtä ja ponnistele täyttääkseen Mooseksen lakia, vaan **”hänen ponnistuksensa kohdistuu Kristuksen lain täyttämiseen”**. Tämä tavoite on verrattomasti korkeampi ja jalompi kuin Mooseksen lain täyttäminen!

KESKITYSLEIRIN TODISTUS

”Auschwitzin jälkeen, kristillinen maailma on se, joka on kääntymisen tarpeessa” (71).

Doukhan väittää, että keskitysleirit puhuvat kristittyjä vastaan. Yhtä hyvin voidaan sanoa, että ne voimakkaasti saarnaavat Israelin syyllisyydestä ja nimenomaan siitä, että koko kansa oli Jeesuksen surmaamisen takana:

”Ja kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut, vaan että meteli yhä yltyi, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan nähden ja sanoi: "Viaton olen minä tämän miehen vereen. Katsokaa itse eteenne." Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi: "Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle" (Matt.27:24-25).

Hitlerin vainoissa Jeesuksen veri tuli israelilaisten päälle, kuten he olivat pyytäneet: kansa pyysi – kansa sai koston. Hitlerin vainot voidaan nähdä johdonmukaisena seurauksena ja vastauksena kansan huutoon: Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja lastemme päälle. Ei siihen muita syitä tarvita!

Holokausti on helppo nähdä Jumalan tuomiona. Johan sen ”sokea Reettakin” näkee. Ylpeydessään juutalaiset haluavat torjua Hitlerin vainot Jumalan rangaistuksena ja Jumalan vastauksena juutalaisten huutoon: **"Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle."** On merkittävää, kuinka kivisydäminen ihminen viimeiseen saakka kieltää syyllisyytensä – ja vierittää se toisten niskoilille. Ylpeä paatumuksessa oleva Israel torjuu kristillisen evankeliumin julistajat, mutta parannukseen taipuva katuva Israel ottaa nämä avosylin ja iloiten vastaan!

KORVAUSTEOLOGIA

Doukhan aivan oikein syyttää kristittyjä ”korvausteologiasta”. Tässä oikeastaan tulee esille sekä kristinuskon että juutalaisuuden identiteetit.

1. Mooseksen lain tilalle tulee Kristuksen laki.
2. Israelin kansan tilalle tulee kristikansa. Uusi kansa käsittää uskovat pakanat ja juutalaiset.
3. Vanhan liiton tilalle tulee uusi liitto

TAKUUMIEHEN MERKITYS

Kun ihminen vanhassa liitossa ei lupauksistaan huolimatta pystynyt täyttämään lain ja liiton velvoitteita, velka kaatui hänen päällensä; laki, jonka piti olla hänelle siunaukseksi, tulikin kiroukseksi. **Tilanteen olisi pelastanut ”takuumies”, mutta sellaista ei ollut.** Mooses-parka ei täyttänyt takuumiehen kriteereitä - hän oli itsekkin syntinen ihminen. Lukuisat veriuhrin viittasivat uuteen liittoon, jolloin Jeesus tulisi sovittamaan koko maailman synnit. Syntiongelman ratkaisu siirtyi aina vaan eteenpäin – Golgatalle asti.

Uudessa liitossa on ”takuumies”, Jumalan Poika, Jeesus Kristus.

”niin on myös se liitto parempi, jonka takaajaksi Jeesus on tullut” (Hebr.7:22).

SAPATTIKYSYMYS

Se, että Doukhan toistuvasti ja korostuvasti tuo esille sapattikysymykseen, kertoo paljon. Olemme tekemisissä ”lakiuskonnon” kanssa. Toisaalta tämä kertoo, että on sotkeuduttu ”lillukanvarsiin”. Pieper mainitseekin, että **muut paitsi kristinuskon ovat lakiuskontoja.** Suomessahan tämän korostuksen tapaamme nimenomaan adventisteilla. Tässä on tosiaan kysymys Jumalan ja

vanhan liiton Israelin välisestä päivästä. Juutalaisten pahin ongelma ja pelastuksen este oli Jeesuksen aikaan - ja on edelleenkin ”omavanhurskaus”:

Sapattikysymyksestä Paavali opettaa:

5. Toinen pitää yhden päivän toista parempana, toinen pitää kaikki päivät yhtä hyvinä; kukin olkoon omassa mielessään täysin varma.

6. Joka valikoi päiviä, se valikoi Herran tähden; ja joka syö, se syö Herran tähden, sillä hän kiittää Jumalaa; ja joka ei syö, se on Herran tähden syömättä ja kiittää Jumalaa. (Room.14:5-6).

16. Älköön siis kukaan teitä tuomitko syömisestä tai juomisesta, älköön myöskään juhlan tai uudenkuun tai sapatin johdosta,

17. jotka vain ovat tulevaisten varjo, mutta ruumis on Kristuksen. (Kol.2:16-17).

Väinö Hotti

KAKSI TODISTAJAA, osa 7

YHTEISET JUURET

”Tärkein syy siihen, että holokausti tapahtui, on se, että seurakunta oli unohtanut juutalaiset juurensa” (45).

”niin kauan kuin kristityt kieltäytyvät tunnustamasta juutalaisia juuriaan eivätkä muista, ettet sinä kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua` (Room.11:18); niin kauan kuin kristityt eivät ota huomioon juutalaisten todistusta ja heidän pyhää perintöään, apostoli Paavalin mukaan lapsesi ottoa, kirkkautta, liittoja, lain antamista, jumalanpalvelusta ja lupauksia, eivätkä sitä, että heistä on myös `isät` ja ...Kristus lihan puolesta` (Room.9:4-5) – niin kauan kuin he tekevät kaiken tämän, kristityt tosiasiallisesti kieltävät oman olemassaolonsa kristittyinä, sillä kristinuskon on ytimeltään juutalainen, muutoin se ei ole lainkaan kristinuskon” (60).

”Vasta sitten kun kristityt ryhtyvät tekemään aitoa parannusta (teshuvah), palaavat juutalaisille juurilleen, alkuperäisille juurilleen...eivätkä yritä vieraannuttaa heitä palvelemaan Jumalaa, ajattelemaan ja käyttäytymään kuten kristityillä on tapana, vaan sen sijaan oppivat heiltä rikastuttaakseen omaa kristillistä kokemustaan ja kerratakseen juutalaisia juuriaan; vasta sitten kun seurakunta on kyllin rohkea ja nöyrä tullakseen uudelleen oksastettavaksi muinaiseen oliivipuuhun – vasta silloin juutalaiset tulevat harkitsemaan kristinuskon uudelleen – ja kunnioittamaan sitä” (69).

Tässä Doukhan syyllistyy ”kardinaalivirheeseen”. Hän puhuu toistuvasti kristittyjen palaamisesta ”juurilleen”, tarkoittaen juutalaista oppiperintöä. Tässä on kuitenkin pieni tekninen virhe. Kieliopillisesti olisi oikein käyttää yksikkömuotoa: ”juurelleen” so. Kristukseen. Kristityillä ja juutalaisilla on yhteinen ”mehevä juuri”, KRISTUS. Oliivipuulla ei ole itsenäistä pyhyyttä – sen pyhyys nousee juuresta. Sekä pakana-oksat että israel-oksat ovat samalla viivalla siinä mielessä, että molemmat saavat elämänsä samasta Kristus-juuresta. Parannus on varmasti tarpeen sekä kristityille että juutalaisille, mutta se edellyttää molemmilta täsmälleen samaa: PALAAMISTA KRISTUS - JUUREEN!

Raamattu ei tiedä mitään kristittyjen luopumisesta ”oliivipuusta ja siihen takaisin palaamisesta”. Tämä kuuluu sarjaan ”juutalaisia valheita”. Kristus on periaate ja lähtökohta, josta käsin kaikki muotoutuu. Yhteys voi tapahtua vain Kristuksen kautta; kun kristitty ovat samassa Kristus-juuressa toisten kristittyjen kanssa, yhteys on tosiasia – muuta tietä yhteyteen ei olekaan!

Juutalaisten ja kristittyjen yhteinen nimittäjä ei ole suinkaan ”oliivipuun” eikä juutalaisuus, vaan mehevä juuri Kristus!

16. Mutta jos uutisleipä on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.

17. Mutta jos muutamat oksista ovat taitetut pois ja sinä, joka olet metsäöljypuu, olet oksastettu oikeiden oksien joukkoon ja olet päässyt niiden kanssa osalliseksi öljypuun mehevästä juuresta, 18. niin älä ylpeile oksien rinnalla; mutta jos ylpeilet, niin et sinä kuitenkaan kannata juurta, vaan juuri kannattaa sinua. (Room.11:17-18).

ONKO ISRAEL OLIIVIPUUN?

”Apostoli Paavali vertaa Israelia oliivipuuhun, johon seurakunnan uudet oksat oli oksastettava. Juutalainen Paavali ei koskaan puhunut uudesta puusta, joka korvaisi vanhan. Hänestä seurakunnan oli määrä kukoistaa tässä puussa eikä tulla sen paikalle” (s.78).

Tarkkaan ottaen Paavali ei tässä (Room.11:17-18) korosta millään tavalla israelilaisten roolia puun runkona, johon pakanatkin sitten istutetaan. Painopiste on ”oksissa”; israelilaisetkin ovat ”vain oksia” (tosin oikeita sellaisia). Varsinainen pääasia on kuitenkin ÖLJYPUUN MEHEVÄ JUURI, josta molemmat oksat saavat ravintonsa - ja siihen tulisi sekä juutalaisten että pakanain keskittyä. Suhteessa perusasiaan, juureen, kristityt ja juutalaiset ovat tasaveroisessa asemassa.

MITÄ SEURAKUNNALLA EI OLE?

”Nykyinen seurakunta tarvitsee Israelia sen tähden mitä Israelilla on nyt ja mitä seurakunnalla ei ole” (s.78).

Mitä teologeista ensimmäinen (Paavali) vastaa tähän professori Doukhanin väitteeseen?

”Mutta hänestä on teidän olemisenne Kristuksessa Jeesuksessa, joka on tullut meille viisaudeksi Jumalalta ja vanhurskaudeksi ja pyhitykseksi ja lunastukseksi, että kävisi, niinkuin kirjoitettu on: ”Joka kerskaa, sen kerskauksena olkoon Herra”. (1. Kor.1:30-31).

”Sillä Jumala näki hyväksi, että kaikki täyteys hänessä asui” (Kol.1:19).

”Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?” (Room.8:32).

Seurakunnalla on siis Kristuksessa KAIKKI, ja kääntäen: ilman Kristusta ihminen ei omista mitään! Jumala ei anna mitään ohi Kristuksen. Siksi meidän tulee keskittyä Kristukseen. Yksi seurakunnan jäsen ei omista Kristuksen koko rikkautta, mutta seurakuntalaiset yhdessä Kristuksen ruumiina omistavat sen.

KAKSI NÄKEMYSTÄ

1. DOUKHAN: Israel on pysynyt Jumalan tahdon tiellä - iät ja ajat. Israel ei ole syyllinen. Pakanatkin olivat tällä tiellä alkuvuosisatoina, sitten he erkanivat ja hairahtuivat. Heidän tulee palata Israelin edustamalle viattomuuden tielle – tässä on tie yhteyteen.

2. KRISTITTY: Sekä juutalaiset että kristityt ovat yhtä lailla syyllisiä (mm. Jeesuksen kuolemaan). Kristityt puolestaan nöyrytyneet tämän tunnustamaan – juutalaiset eivät. Kristityt ovat Jeesuksen ristin juurella ja odottavat siellä malttamattomasti juutalaisia, jotta yhteys pääsisi syntymään.

OIKEA JUUTALAINEN

Juutalaisuus ratkaistaan sisäisen tilan mukaan. Näin jokainen uudestisyntynyt on oikea juutalainen, kun sen sijaan kääntymätön israelilainen ei sitä ole. Näin meidän ei tule tavoitella ”lihallista juutalaisuutta”, vaan ”hengellistä”.

Doukhanille oikea juutalaisuus on sidottu tiukasti Tooraan! Itse asiassa hän ei jaottelekaan juutalaisia kahteen kastiin; Herran valittuna kansana kaikki juutalaiset ovat toorineen kristityille tienäyttäjinä. Juutalaisuus on ”itseisarvona” kaikkien juutalaisten omaisuutta.

VT:n profeetat, Jeesus ja apostolit taittoivat peistä ”oikean juutalaisuuden puolesta”. Oli siis juutalaisuutta, jota he eivät hyväksyneet. Oikean juutalaisuuden välttämätön edellytys on uudestisyntyminen, Joh.3:3. **Näin ollen jokainen uudestisyntynyt kristitty, olkoon hän juutalainen tai pakana, kuuluu tähän joukkoon.** Jeesus puhui uudestisyntymisestä lakihurskaan Nikodeemuksen kanssa ja antoi ymmärtää, että hän uudestisyntymättömänä oli vielä ulkopuolella oikean juutalaisuuden. Oikea juutalaisuus on saatavissa ainoastaan ”syntymälahjana”:

OIKEA KRISTITTY

Doukhan ei osaa erottaa ”oikeaa juutalaista” tavallisesta juutalaisesta, vaan niputtaa kaikki juutalaiset yhteen. **Saman niputusvirheen hän tekee myös kristittyjen kohdalla.** Raamattu kuitenkin jakaa myös kristityt kahteen joukkoon, kristittyihin ja ”nimikristittyihin”:

”Ja Sardeen seurakunnan enkelille kirjoita: 'Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut’ (Ilm.3:1).

Tie todelliseen juutalaisuuteen ja tosi kristillisyyteen on täsmälleen sama: uudestisyntyminen, Joh.3:3.

IDENTITEETIN HYLKÄÄMINEN

”juutalaisten käännäyttämisen edellyttää, vieläpä vaatii, heidän juutalaisen identiteettinsä hylkäämistä” (65).

”Juutalaiset hylkäsivät kristillisen sanoman, koska se edellytti heidän oman hengellisen perintönsä hylkäämistä” (68).

Perinnöstä on siis kysymys! **Mutta voisiko juutalaisen perinnön vaihtaa Kristuksen perintöön?** Olisiko se jopa edullinen vaihtokauppa?

HAUKKUU VÄÄRÄÄ PUUTA

Doukhan ”haukkuu väärää puuta”. Väite osoittaa, kuinka pihalla hän on kristinuskosta. Tehdessään lähetystyötä (ja myös juutalaislähetystä) kristityt eivät lainkaan liiku identiteettitasolla, vaan **pyrkivät tekemään vanhan liiton kansasta uuden liiton kansan. Kristityt pyrkivät siihen, että ”kivisydämet vaihdetaan lihasydämiin”:**

19. Ja minä annan heille yhden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne, ja minä poistan kivisydämen heidän ruumiistansa ja annan heille lihasydämen,
20. niin että he vaeltavat minun käskyjeni mukaan ja noudattavat minun oikeuksiani ja pitävät ne; ja he ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa. (Hes.11:19-20).

Tässä on sanottu yksiselitteisesti juutalaislähetysten päämäärä. Juutalaisten ongelma ei ole identiteettitasolla, vaan **Jumala-suhteessa**. Tämän suhteen ainut korjaaja on Jeesus Kristus! Tämä on kristittyjen evankeliumin ydin.

VAINOHARHAISUUTTA

Doukhan sokeana ja vainoharhaisena kuvittelee kristittyjen käyvän juutalaisten identiteetin kimppuun, kun nämä **todellisuudessa käyvät heidän jumalanvastaisen kivisydämensä kimppuun**. Näin tekivät myös Jeesus, apostolit ja myös VT:n profeetat.

ANTISEMITISMIN SYYTÖS

Doukhan syyttää kristittyjä juutalaisten vihaamisesta. Tämä on eräs tekosyy torjua kristillinen sanoma. Myös Jeesus ja apostolit joutuivat valheellisten syytösten ja panettelujen kohteeksi. Ihmiset tukkivat korvansa ja esittivät tekosyitä **voidakseen torjua Jumalalta tulleen pelastussanoman**.

1. Ja he nousivat, koko joukko, ja veivät hänet Pilatuksen eteen.
2. Ja he alkoivat syyttää häntä sanoen: "Tämän me olemme havainneet villitsevän kansaamme, kieltävän antamasta veroja keisarille ja sanovan itseään Kristukseksi, kuninkaaksi" (Luuk.23:1-2).
5. Me olemme havainneet, että tämä mies on ruttotauti ja metelinnostaja kaikkien koko maailman juutalaisten keskuudessa ja nasaretilaisten lahkon päämies,
6. ja hän on koettanut pyhäkönkin saastuttaa. Sentähden me otimme hänet kiinni. (Apt.24:5-6).

EKKLESIA TUNTEMATON

Doukhan ei lainkaan pysty erottamaan Kristuksen maailmanlaajaa kirkkoa (ekkleesiaa) ja laituskirkkoja. Doukhan niputtaa kaikki kristinuskon nimikkeet alle. Tämäkin on suurta sokeutta ja pimeyttä – varsinkin professorimieheltä. **Tältä pohjalta voidaan hyvin kaikki historian hirvittävydet Hitlerin vainot mukaan lukien laittaa kristinuskon piikkiin.**

Ekklesiaseurakuntaa hallitsee ja ohjaa ”uusi käsky”, rakkauden käsky. Ekklesiauskovilla on rakkaus kaikkia kansoja kohtaan. Israel Jumalan valittuna kansana on vielä erikoisesti heidän rakkautensa ja esirukouksiensa kohde!

KIRJAN KUSTANTAJA

KAKSI TODISTAJAA käy kaikin voimin kristinuskon kimppuun ja pyrkii järkyttämään sen perusteita. Doukhan kaivaa systemaattisesti pohjaa kristinuskon alta. On hämmästyttävää, että kristillinen kanava **TV7 lähtee kirjan kustantajaksi** ja esittää televisiossa kirjaa koskevan ohjelman. Millä tavalla kirjan mainonta liittyy kristillisen tv-kanavan intresseihin? TV7 lähtee sahaamaan oksaa, millä se itse istuu.

HARHAOPPISUUTTA

Doukhanin KAKSI TODISTAJAA ei anna paljon eväitä kristitylle. Se ei keskity Kristukseen eikä Raamattuun. **Se sisältää voimakkaan vetoimuksen kristityille palata takaisin juutalaisuuteen.** Kristityt johdatetaan saman tilanteen eteen kuin aikoinaan Hebrealaiskirjeen vastaanottajat. Kristinuskoa ei kuitenkaan parannella juutalaisuudella. Se on ”hapatus”, joka pienenäkin annoksena on **myrkkyyannos**, joka pystyy turmelemaan kristillisen ”armouskon”. Siinä meitä ollaan ovelasti johdattelemassa turmiolliselle lain tielle. Kristitylle jää vain yksi vaihtoehto: **torjua kirjan sanoma.**

”Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinan?” (1. Kor.5:5).

Doukhanin kirja kuuluu raskaan sarjan harhaoppisiin opuksiin. Juutalaisuus on hänellä selkäytimessä, mutta kristillistä uskoa hän ei ole koskaan sisäistänyt. ”Messiaaninen juutalainen” - nimi johtaa lukijoita harhaan. Itse ainakin koin tällä kohden syvän pettymyksen. Puolitotuudet ja suoranaiset valheetkin vilisevät tässä kirjassa – **totuudessa hän ei pysy.** Hän rohkenee jopa lähteä historian uudelleen tulkintaan. Hänen esityksensä yhteyden rakentamiseksi juutalaisten ja kristittyjen välille on täysin toteuttamiskelvoton. **Ainut kirjan positiivinen asia on mielestäni näiden kahden uskonnon välisten kipupisteiden esiintuominen!**

Väinö Hotti